

SZÉKEL-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP. — UDVARHELYVÁRMEGYE, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRIGYŐZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési díjak: Egész évre 4 ft. Fél évre 2 ft. Nyugodt évre 1 ft. Egy példány ára 8 kr. Papoknak az ártalmatok egész évre 3 ft. — Hirdetési díjak a kiadványokhoz (Betegei Pal könyvnyomdája) németül.
Megjelenik hetente egyszer, vasnap.

Feliratkozottak:
Dr. Vajda Emil.
Törvényszék.
Selymossy Endre.
Kisújsáki és lapkiadó: **Betegei Pal**

A lap szellemi részét illető közlemények a főszerkesztőhez intézve. Közlésük nem adatik vissza. — Hivatalos hírek kedéskor 10 óráig, szombat délután 2 óráig, vasárnap délután 3 óráig. — Hirdetés és nyilatkozó díja előre fizetendő.

A jövő nemzedék.

A maga nemében igazán szeméremkeltő és példátlan ünnepély folyt le e hó 2-án és 3-án a fővárosban. E napokon tartották a millénaris tornaversenyt a király s fényes kísérete jelenlétében.

Valóban elragadtatásunkban nem tudjuk, a fényt, a különböző öltözetektől tarkuló tündéri látványt nyújtó összképet dicsérjük, vagy azt az egészségtől duzzadó szép ifjúságot, mely XXIV. oszlopban, mint egy lélezer számban vonult el tisztelegve a magyar királyi fenséges személye előtt.

Leírhatlan látvány volt ez. A szabadgyakorlatok alkalmánál, midőn a haranggal jelzett ütemekre 10,000 csupa, izmokkal duzzadó kar öklökre fogva énekel emlékdék, a körönség frenetikus tapsba tört ki.

A tornaverseny legkimagaslóbb részletei voltak a fölvonulások, midőn a zászlókat megmozdító ifjúsággal együtt a magyar király előtt, midőn föl voltak állítva mintegy várúrszerűen haragsortól föl tisztelegve a királyi fenséges személye előtt. Tíz ezer tornászkapra röptül föl a levegőbe s az ifjúság örömműködését csak a harangjelzés csillapította, mely a szabadgyakorlatokhoz való előkészületre figyelmeztetett.

A versenyek fényesen sikerültek. Maga a király így szótott: „Valóban példátlanul szép látványt felvonulást volt. A fuk nagyon jól tartották magukat. Igen meg vagyok elégedve.”

A királyi arccáról a boldogság sugárzott vissza, mikor tanja volt e lelkesedésnek s tanja annak, hogy a haza sora ez erőteljes duzzadó egészséges ifjúság kezében bízottan van letéve, mert megállják helyüket akárhol, ha drága hazánkat járj érne.

Egy nemzeti magyar hadsergének föl-

séges képe állott előttünk, mely legerősebb védőbástyája lesz jövőben hazánknak.

E védőbástya erős alapokvet a székelység képezi. Föltűnt mindenképpen a székel ifjúság szép megjelenése, izmos testalkata s ude piros arczsine. Hibák, csak igaz maradt a „mens sana, corpore sano”-féle mondanás s e tekintetben örösis haladtunk. A buszesség egy bizonyos nemével kell fölemlitenünk, hogy a városunkból fölrandul közel száz székel ifjú kitüntette magát s Magyarországot ötezer válogatott tornászai közül is kitüntetésekkel s díjakkal érkeztek haza.

Melót a dicséretre s melót egyaránt a fölgyezésre. Épség, erő, s egyetértés nélkül nem képzhetünk nemzetet. A magyar nemzet fönnállása is ez biztosít az első ezerévesben s ez fogja létjogosultságát s életére jött jövőben is fönttartani. Épség testben és lélekben, hogy tudomány és egészségs viruljon; erő, mely kitart s a legnagyobb küzdelemben dicsőséget arat s megmen a bukástól; egyetértés, mely egymást testvérként tartja össze s mely megadja a tulajdonképeni hatalmat a nyers erőnek.

Ezt láttuk hazánk különböző részeiből megjelen ifjúság föllepésében s szent áhitattal szívünkben fölsohkolhatunk Istennek, hogy tartsa meg e duzzadó erőt ifjúságunk s akkor Magyarországot a pokol kapui sem döntik meg.

V.

Gazdasági ismétlő iskolák.

A vallásügyi miniszter a földművelésivel egyetértőleg, megkezdte már a fölmozdító nap javára a gazdasági irányú ismétlő iskolák szervezését. Ehhez képest a mezőgazdasági ismereteknek a népköztársaság körébe leendő bevitale érdekében a földművelési miniszter gazdasági tanfolyamokat szándékozik vele egyetértőleg olyan néptanítókat

gazdasági kiképzése végett, kik jelszolgálat munkában vannak, még a jelen évi augusztus hó folyamán még heti időre az adai, papási és algyógyi földművelés iskolákban, személyenként 50 fr. állami segély mellett, melyből elmozdítási költségeiket 15 fr. tal s egyéb szükségleteiket is fedeznek benn az intézetben. Mindhárom iskolába 20–20 tanítót néptanítóknak a jövő évben szervezendő gazdasági ismétlő iskolák előtanulmány nyomon tartására alkalmasak külön díjazás mellett.

Az ez év három tanfolyamra kiválasztott földműveléssel vagy börtenszolgálat foglalkozó oly fontosabb faluk néptanítói veszik fel, melyek jelentőségüknek fogva alkalmasak arra, hogy ott példásan okkért első sorban a földművelés gazdasági ismereteket, iskolát s a melyek már most hajlandóságot mutatnak arra, hogy ezen ismétlő iskola felállításához s fenntartásához anyagi erőfeszítés mérténét aldozói is kövessék és képesek.

A közoktatási miniszter 9599–896. számú rendeletében utasítja a tanfelügyelőket, hogy a magyar tanító iskolák felállításához a földművelési iskolák meg az ezáltal alkalmas és határozottan ajánlott községeket s ezekről a folyamodókat tanító felelősei körvénynél csatlósá mellett július 1-ig tegyenek hozzá kimerítő véleményes jelentést.

Nagy horderejű rendelet ez minden tekintetben. Éppen azok a nyel, a hog egyik föllet legnagyobb a baj s székelég a mezőgazdasági világverseny közepe.

Telhat augusztusban 60 néptanító nyergazdasági előnyök kibékést. Megyéként egy. Hogy ez hol létezzék, az a nagy kérdés.

Nem ismerjük annak tauterét, hogy t. i. csupán a nyári hónapokra és csupán egy évre, vagy egész évi egytanítási 2–3 évre szólna-e? Előbbi követel lendítene a dolgot, utóbbi nyugot. Utóbbi esetben — a népről lévén szó — az a nehézség forog fenn, főleg itt nálunk, hogy állami teljes dotáció nélkül az ismétlő iskolák fenntartása csak lassú s még az esetben is károsan lenne az apátok faluról-falura felvilágosztatni, bízdatni az iskola ezáltal fel, mert a többség egy fogva lenne, hogy ha fia az iskolába ideje alatt otthon neki segítene vagy szolgálna, több haszna lenne benne. Sőtötéség van még.

TÁRCSA.

A jött-ment.

Két levél.

A „Székel-Udvarhelyi”-nek írt a dr. Rosa Géza.

Kedves Zoltikám! Látod, milyen kegyetlen zsemek a szerelem. Mindki rabszolgája vagyok, még rólad is megfélemlizedek, majd egyetlen igye barátságod, ki anyáid és testvéreim után legközelebb szeretek élni a világban. Évek óta távol élünk egymástól és sohasem mulasztottam el életem jelentősebb fordulópontjait tudatni veled. Imárod hónapok múltak el, hogy hirt sem hallasz fölőlem s azt kell hinned, oly végtelen egyhangúsággal folyok napjaim, hogy nem tartom érdemesnek rólad megemlíteni. Pedig az én életem egyhangúsága dacára, telve vannak szeretettel és boldogsággal, a mirol sokat, de nagyon sokat tudnék és szeretnék neked elmondani. De hiszj jól tudom, mit mond a költő Mirza Schaffi falván: „A tiszta láng csak tiszta füsttel és, kevés szavaz az igaz szeretnem.” A szerelmemnek és boldogságunknak mely méltó volna hozzá; uncsenek szinek, melyek az ó káprázatos fényűről fogalmat alkotnának; nincs az a laut, mely róla hál dalt tudna zengeni. Hat meg az én szerény tollam hogy tudná ecsetelni szívem leírhatatlan szerelmét és üdvözítő boldogságát.

Itt a Székelről írvénben, s nemcs, romlatlan fű kobelemben megállítatlan szívem választotta örök és méltó idealomát. Ah, csak most tudom, mi az igazi, tiszta, eszményi szerelem. Találkám egy nőt, kiből a legnagyobb szíveti szépség egyetül s a legfényesebb lelki nemesség. Kinek szíve tiszta, romlatlan és fogékony, kiből nincs

egy szemernyi prózaíasság, ki lelkei minden szepért, jórt és nemesség, ki ki szereti a zenét és költészetet, egy, a mint én szeretem. Van benne annyi esztendőtlenség, annyi édes és egy fiatal lényűdi kíváncsiság, elengedhetetlen tartók. Nem betegesen érzélgő, de azért rajong a természet, el tud merengeni egy szép mezőidán, a szép költőim egy lelke minden hurját megrezgetetik s szívből, ösztönzött tud érdeklődni az iradalm és művészet alkaljai iránt.

Mert jól látod Zoltikám, legyen egy nő a szépelgő földi istennőnk, rajka lábaim alá Örsűs minden kőmeté, vezesse le eszláidat és Árpádok koráig s legyen a nagybátyja a vallás- és közoktatásügyi miniszter, engem hidegen hagy s ha közte és egy alig izmos, földöz ragadt szegény, de a művészet lelke utcai lény közt kellene váh-hágyan egy percre sem haboznék s az utóbbi választásom örök hivatásom!

A szeret szerelm, imádom, bálványom, iszentem az én édes kis babaomom, mert művészet lelke van. S azért becsülöm benne azt oly nagyra, mert e szép és vonzó vonás felettől ritka a mi ki székel egy világunkban. El kell mondanom, hogy egy jelenetét, mely itt történt velem egy nagyversenyről egybekötött táncszelvény. A közreműködők lejárattak a program utolsó számát, elzongott az utolsó conventionalis tapsvirág, mindenki fölkel helyéről, mert a rendezők szólnak: kezdődik a tánc! Én ott álltam a terem közepén s egy fiatal leányka előtt megállva, a tolem megszokott exaltált lelkesedéssel kezdem magasztalni a koncerten előadott Beethoven quartettét s az abban közreműködő művészeket. A kísérszony egy darabig halvány, nehezen színeli érdeklődéssel hallgatja az adandó, a scherzo s a thème russe zenei műlátását s a violoncellista művészi nyireltkezeléséről szóló pathetikus di-

tiómat, majd egyszerre oldalba bök a szavakkal: „Hajgya a pokloba az adandó elreget, segesen lüldöl székéket forraszt! Ha oly örösten szerettem volna e leányt, mint három Remo, e hideg zuhany egy pillanát ellet kibábrándított volna. Te tudhatsz legjobban, milyen hiányzóit szenvedélyes táncos vagy, de egy Beethoven concert darabnak az egész lelket átadó variációját kellett volna hallgatni alig tudnék oly hirtelen beállapítani a székelhöz prózai és szonettli kellemetlen mesterségeség.

S az én édes, egyetlen Irónkémnek van még egy másik női érénye, mely a mi korunkban még ritkább, mint a művészet lelke s az ezred, hogy ő a férfiban a férfi szeret s nem a jóvőd férje. Hol ő szive nem vendégszolgálat, hanem szelvény, hol ő csak az igaz-szeretelen választottjának van helye. Elmeszélek, mely leteességgel és gyűlölettel beszéltem mindig azokról a fiatal leányokról, a kik bennekk csak férj-jelölteknek látnak s rögtön belélek szeretnek, ha csak némiképp is elfoghatók külsőnk is imvortul, a kik egy-egy jóvőd férje volna hozhat, mint hozzád, Rajkó Páterhez vagy Nekeredi Pálhoz, bámulatos hűgádsággal csittgatva arról szivesekéiket azrei, hogy egy század végéi leányunk mindenkit szorral kell tudni, a kirol a világ azt mondja, hogy „bátran hozhat mellet.”

Még gondolatom is iszonyu, hogy valaki ezért széreszen s ezért legyen a feleségem, mert végezt professor s tőrűtő vagy mondjuk megnyíró külsejű fiatal ember vagyok. S mily édes, boldogító tudat, hogy Irónké csak önmagamért szerel, csak engem szerel és soha sem nem szeretett. S azért akkor is, ha nyomorult, hiányzó, hiányzó utcazséppel s S nagyobb örömmel fogad engem egyszeri, kopott, szürke köztöknak

Megyeknek a két Homoródi vidékének legnagyobb székfűlése lenne a legalkalmasabb is erre. Sőt a menyenyben Csiknak Szeredában, Háromszékben Baróthon gazdasági iskolája van s a menyenyben a Szászföld és Háromszék Erdélyben a többi székely s főleg Udvarhelyvármegyében is hasznosítva már is a mintai gazdaságot. Itz. az lenne a kívánatos, hogy megnyúny egy helyett 2-3 ilyen gazdasági iskolát iskolát kapjon.

A Homoródi vidék lakossága nagy részének penztörzsa a mérsékeltetés és fuvarozás megakadályozásával megszűnt. Távol esik a forgalmi pontoktól és vonaloktól. El van maradván a napról-napra szegényedők. Nagy részt oldalon mezői a zaporok mosása által feltűnésnek kaptak. Jóval mező ipara, kereskedése nincs. Csúpnál földjére van utalva. A tanulótelepek iskolába járól száza-léka kevés, de nem a hanyagság, hanem a szegénység miatt. Mert a székely jelentékeny része vagy egyáltalán nem jár iskolába járni vagy 1-2 évi iskolázás után kénytelen szolgáltatni adni gyermekeit.

Ehes járul a nagy egyházi adó (kepe), melyet a szászoldalon a jelentékeny deszka kápolnák (Gyövel) az általán nagy levett a nagy vállalkoz. Némely a kővezeték, mint ilyenek, magas rovatból tudók. A szászoknál nagy a közösi vagyon és közjóval, mely bőven fedzi a közhatalmas. S hogy a Homoródi vidékéről semmi nyomorúság el ne maradjon, az utad fizetésén és utja csatlósán felül évenként meg magas hídorvátit is fizet a kis Homoródi völgybe sok híd helyén Zoltiborsombori degradált sztonnára.

Műt tekintetében első helyen Zoltibors, másodikban Városlátnál a szántás által Szentpál, más tekintetben első helyen az utóbbi nevezetnek meg az ismételő-iskola helyének. A Rika és Küklő közötti görbe meredő falú gyermekeire néző központ lenne a nagy völgy talajjal, ha erdeje nincs is. Nagyobb ártály is van ott vagy tehát, melyek körül a kisbéltek nagy talajjal, melyek is esetleg megsemmisítettek lenne nagy vagyon, gyermektelen s hazafarságról és áldozatkészegéről ismert tulajdonosait csúpnál nevének emlékeztetői halásza és tartása tekintetében is ezen gazdasági ismételő iskola javára és céljaira.

A tanítói személyre nézve legyen szabad megjegyeznünk, hogy itt a tanítói jövedelem szaporításával nagyobb csúszás van, mint a költők pedagógiai és tanulók kedvelésén felül gazdasághoz érke hajlaml, kedv és fáradságtalan szorgalom is szükséges, mert keztyűk kézzel, kezemmel, meddő szemteliséssel nem lehet gazdaságot tanulni, tanulni és gyakorolni. Ha a vállalkozás és kiemeléssel faktu tanítói nem arra való, akkor erre alkalmasnak való azonnali kiegészítés szükséges. Az irráskodó és hozatalban szakemberek állásfoglalásának már most is elég keserű levet isszak ország, megyék, faluk és városok. Nem kell szaporítani. A közérdek és a kintzót ott ott köveit.

A felállított gazdasági ismételő 1, esetleg 2, 3 iskola szükségességének támogatására nézve legyen szabad emlékeztető hoznunk főleg me-

gyénekre vonatkozólag az intézkedő két miniszter figyelembe ajánlás csúszójában az fontos körülményeket, melyek lapunk feljötti számainak vezér-újságokba. A székely kivándorlás megakadályozásának módjai, ezim által röviden el vannak mondva.

Üdvözöljük a gondos környem ezen nagy csele szándékát, s felhívjuk közsejnek a nemess versenyre, mert a tudás fájának szaporításától függ felemaradásunk.

D.

Végtárgyalás a kecsesi gyilkosságról.

A Kecset közszében 1895. dec. 6-án este Széles János akkor közösi penztörzsek és adószedő által saját veje, Bakk Mózesen elkövetett gyilkossági bűnygyben a székelyudvarhelyi kir. törvényszék a végtárgyalást ok 6-én és 6-án tartotta meg Győrffy Titusz kir. törvényszéki bíró, mint elnök, vezette mellett.

Jelen voltak az elnök Győrffy bíró, bíró a bíróság részéről László Domokos és Voth Géza dr. Kovázdí Diemár Károly kir. főügyész, dr. Mezey Ödön és dr. Ráczkóczy Sámuel mint orvosok; vádlottak részéről dr. Kovács Mr. mint a főbűnos Széles János veje, Palfy Ferenc, mint a főbűnos szolgálja. Márton Ferenc veje. A tárgyalási terem illandán szűfő volt közönséggel.

Győrffy bíró elnök a tárgyalást megnyitotta, nyitást a vádlottaknak a kiderítendő szándékú és család állapotokról, mint a Széles János bűnos kivételével, a vádlottakat a teremből eltávolították.

Széles János kikérdezése alatt majdnem végig síró hangon s nem egyszer meglatogatott mutató azelet, de valódi megöröztől tárgyfogással felelt az elnök, ügyész és bírák kérdésére. Először kérésre a várságát, rendben tett vallomást, mint mind visszavonta s szinte úgy tette, hogy a bíróság és az ártályban volna a dolgot. De a hozza intezett ügyes kereszközökkel vegre kibővített katonai tagadásból és mindent beavított törődelmesen.

Széles János és szolgálja Márton Ferenc vallomásából kintt, hogy Széles a meggyilkolt Bakk Mózes, mint veje - dacára annak hogy a vizsgálát rendben a tanúk egyfordulón mint beiktetés és tábor emberre - vádlottak - nem kevelte pazarlás és görbökösökösök miatt s úgy o, mint neje, Széles Jánosnál Pál Borbála, mindig azon volt, hogy leanyukat elválasztás, mint lehet állításuk szerint, rossz viszonyban éltek. Közben észrevette, hogy szolgálja, Márton Ferencnek, lánya titkos szerelmi viszonyt folytat s így megfogalmazott benne az ezme, vejt elvetté labáló. E tárgyban beszédet is folytatott Márton Ferenc neve szolgálja; megígérve neki, hogy ha vejt elpusztítja, leanyu kezét és jókora bírtokot ad neki. Márton Ferenc szegény szolgálójágy lévén, vagyott a vagyonra és a vejté, mint a vejté viszonyban volt a vejté s ebből titkoslag kiderítette meg Bakk Mózes meggyilkolását. Egyezér fejezővel akarta agyonytíni, de fel-

ébredt, másodszor pedig a Hegy- nevű erdőben forgópisztolyt, melyben töltetett volt, hirtelen szor Baktra lött, mire Bakk leanyján vejté, de azért roggatni látni vádelték, az az házament Széles uiam nagy öröme! - Míg Márton F. e tette után kijelentette gazdaságának, hogy ő neki nem kell sem leanyja, sem bírtoka és ő több Bakk meggyilkolására nem törekedik.

Széles János minán látta, hogy Ferenc neve szolgálja dacára többoszori kitérteletnek, nem tudja eladni a saját vejté, elhatározta, hogy ő fogja a gyilkosságot végrehajtani. 1895. december 10-én elerkezettnek véde az időt borzást tette végrehajtásra. Kís voltát a Kecsetől 2 kilom. távolra lévő Pálkarskára a malomba küldte, megvárta neki, hogy addig haza ne menjen, míg ő utána nem megy. Ets vejté házárkveit az erdőből fáradtan a malomában együtt megvárakoztatt és egy kisse palánták is; de különösen vendég adtak több palántát. Vége lefektetve, a faradást és palántát csakhamar mályon elaludt s Széles Jánosnak, Bakk Mózesnek Márton Ferenc szolgálja a fonób, ő pedig bészégetni a tanúk között mentek. Széles János a vádlottak között vádelték, az az gyalori oráze és tudt arából következtetnek, csakhamar visszatért és az 5 éves kis leányka mellett nyugodtan alvó vejté őt halálgató megsemmisítő, a nagy erdőből fejeztől erővel végté vejté fejebe, hogy az menten szörnyet halt. Széles J. gyilkosságy helyéről kieszelt a szuszab és a vérszuszab nyitással a szuszab a földbe vagy az udvar nagy gabonaszárazójára jeltette. Hogy a gyilkosságy gyanúját magáról elhárítsa, tette előtt a lakásban lévő közösi pénzesládát kivitte előbb a kertbe, utóbb a csúrsé s felnyitván azt, a közösi pénzt kivette és egy ócska kendőbe csavarta, a konyhába, a tűzhely mögé bűtötk.

Borzást látta a tanúk között nem jemet a tanúk között, mert tette azt és az ott áldogáló fiatal legényeket szórakozás céljából az Alsóbege helyre; mondván nekik: „kiserleket haza, mert tiétek.”

A Bakk M. gyilkossági áldozat mellett fekvő leányka földrét és jeltetén szálta a fonób; hirtől vivén a nevelt atyja meggyilkolását.

A fonóból hazarútnak hazbelleknek az idegenek előtt szűk pizsélkés hánya és az hogy a meggyilkolt rossz viszonyban állott ifj. Elekes Istvánval a csendőrké váltatsa rendén a gyilkosnak a nevelőemény helyben haza és terjesztése által sikerült pár napra a gyanút magáról, Elekes Istvánra hárítani s egy helyetse az ártályban szeszvedett ifj. Elekes levánt. A napig fogva is tartották. De kiderült val, hogy a Bakk Mózes és leányka a valódi gyilkos, Széles János és bűntárs Márton F. székely kardlók bűvösre.

Az egy és fél napig tartó tárgyalás végé közzéadta kir. főügyész Sz. J. főbűnosra kétől általi hallt kett a gyilkosságy, gyilkosságya való felbujtas, hoz- és utad szikasztás, hamis vádaskodás büntetési miatt, mely után dr. Kovács Mr. ügyvéd mondott rendű, székely-beszédet a gyilkos mellett. Márton Ferenc ügyvéd pedig Márton Ferenc 20 év főtelt vádlottat csinós kis bészéddel vedeluzete. (A beszédet jóvő szónokban közzéjük. Szerk.) Előnk 6-án d. u. 1/4 órákban a tárgyalást beavetveket nyilvánította és az ítélet kihirdetését d. u. 5 órára tette ki.

Delután fel 6 órakor órási közönség jelenlétben megadódott az ítélet kihirdetése, mely szerint: Széles János s szikasztás válla alól felmentetik, ellenben az elbő elhatározott és megfuttolt gyilkosságy, gyilkosságya való felbujtas és hamis vádaskodás büntetési miatt öszbűntetésekp k ötől általi halálra ítéltetett; elmarasztalván a büntügyi költségök hordozásá is.

Márton Ferenc másodrendű bűnos és első esztől székely büntetésig agyony, felmentetők és a forgópisztolytól tett gyilkosságy kiderítő miatt 4 évi főtelt házárkve büntetésre, 5 évi házárkve és a költségök hordozásá ítéltetett.

Az orgazdasággal vádolt Széles Jánosnak, Györke Elezén, el. Marosi Lajos, Kis Mózesnek és bűntársak vádolt Márton Sándor felmentettek. Kovács Diemár kir. főügyész a Márton Ferenc büntetésre néző felbűntetést jeltet, az ítélet több részében megnyugyzik.

Széles J. szintén felbűntetést jeltet és az ítélet másolata dr. Kovács Mr. ügyvédnek kiadattí rendeltetik, nem különben Márton Ferenc is felebb az ítélet ellen s Palfy Ferenc ügyvédnek adják ki az ítélet ellen.

Győrffy bíró elnök a végtárgyalást 5 óra 50 perzók befejeztetnek nyilvánítá, kijelentvén, hogy az ítélet őfelsége a királyhoz felterjesztetik. A foglyoknak cellájukba való kíséretét elrendelte.

-ni.

rubában, várakos nyakakendőben odivata, leposztott sarkú cipőjelmel, mint az arany ifjúság bármelyik megsemmisítő ünnepelt alakját, aki a futócsónk senasított ketlenek új divatú, előkelő szabás öltönyökben, színes, pompázó helynyimkandikokból, ragyogó lakkozópáncsok a gombyuknakba tűzött diadla szegűfélé. Mily előds bódított tudat, hogy én dobogtatam meg először ártályban szikaszték, és én győztam lángra szuszabot és szuszabot égő szuszab, egyen lezse, test, szemelem, meg midőt, más csak érintette volna mélyen érző lelke húrjait. Beteljesedik hát a győnyről álom, melyet egyégy diákkori versbenem megénekeltem: „Szízi szíja hamvát én csosjálam le először s ne nyuljon hozzá utánnam senki más.”

Mert én féltékeny vagyok annak a leánykának, a kit szeretek, a multjára, jelenére, jövőjére. Féltékeny vagyok minden szempillámra, minden mozdulatára, minden szavára, minden színe, minden gondolatára. Legyen enyém egészen s egyedül az enyém. Harom Ötheló vagy ha akorod három tigris lakozik bennem s megtölgatam Irénkét, ha tudnám, hogy valaha más főtíval csakmádkodott s más valakit szereltemre vagy háaságra akart csábítani. Az én szívem azt „sajna nekem: a nő és senki más! Valamit utólsz szíved, és edes reménylőn tizedet, hogy én vagyok Irénkének első szerelme, szívének első és egyetlen ura vagy inkább raszolgája. O az én életem, időm, mindeségem s ha ő ugyanezt érzi irántam, úgy nem lesz alam boldogabb ember ezen a hitvány sártekon.

Irénkeszülői sehogy sem akartak beöregyeni abba, hogy leányukat egy magyarországhoz - mint itt szokták mondani, egy jött-men-telen adják feleségül. Megfogadták és az elbűn-szav, melyről az erdélyiek irántuk viseltettek.

„M a s z e r o s z a g i t” Ugy jótik ki ezt a szót, mint azt mondanak „szörvágja”. Mintha valami idegen álamból szakadtunk volna ide. Igaz, hogy itt más szokások, más erkölcsök, más nézetek uralkodnak, más nyelvet beszélnek s a mint eleinte minden tiszek lépésnél valószínűleg meg, úgy minden tiszek lépésnél valószínűleg rajtam, modoromom el. Irénke is sokat kacagott lakozó lakozó, lelkemmel, nézetemmel, de most már egy hozzá szokott egy megkedvelte a szőlőmódjaimat, hogy imár én mondom: „Parancsolom, instálom, helyet foglaltat”, míg ő egész kurtán, magyarázva csak ennyit mond: „Tessék leülni.” Ha tehát valaki bántalan, sértetleket, gúncosnak valónak meg búsza akar, hogy a „jött-men-telen” a jegyes.

Mikor megkértem a kezét, szülői kerekem kijelentették, hogy nem adják nekem. Irénke pedig meg aznap meg kerekében kijelentette, hogy ha másnap estig vissza nem vonják a kocsit, a leanyt valamit tess, a múlt az egész város megbor-mórkodik. Kiderült az anyja elő „csak ennyit monrókodik”. Szerettem Rittert s az övé leszek. Ha nem adnak neki, holnap este boldoktí a lakására.”

Fenyőgetését nem kellett beavánia. Másnap a szőlőkegyelvezéssel megtörtartott az eljegyzést. A mai posztálk kúldtem szét a kártyákat a pár sóvára, melyek a város minden lakoságy. Irénke, Rittér Jenő és Bella Irén jegyesek. Irénke 18 éves, Rittér 20 éves, Bella Irén jegyesek. Kérem az én példamát, és Zoltikam s tartuk meg a nagy kacsókobban a lakodalmat.

Jenő s Gyütt mekhetünk nászútra? Jó?

És most pá. Szivből ölel forró szerető barátot

Jenő.

Véd-

jegy.

A nagyvilági kereskedelmi minisztérium 39335
s. n. magas rendeletével állami kezdeményben rászorított
s minélhol kiváló közlekedésnek örvendő

COGNACUNKAT (tisztá borpárlat)
melen ajánljuk.

Eredeti gyári árjegyek szerint kapható:

Székely-Keresztúron
Lengyel Károly uraság és csomigeltérőjében.

Székely-Udvarhelyen:

GÁL JÁNOS.

Bodrogi Áron, ifj. Dézy Antal, Geregy János, Nussbaum
József és Steinberg Ottó urak és csomigeltérőjében.
desében, további Schnapex József ur szőlőjében.
Valódiáig és tiszta kezeletűt az alatt jegyzett igaz-
gatók szavával

Tokaj-Hegyaljai Cognacgyári Részvénytársaság s. n. t. által.

Dr. Nyomarkay Ödön, Kaukasi Szervizgyár Ödön.

Zempléni Részvénytársaság s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

s. n. t. által.

7922 - 1896.

Hirdetmény.

Udvarhely vármegye Zetelaka községben az or-
szágos barom és kirakó vásárok minden évben a követ-
kező napokon tartatnak meg, u. m.:
Május hó 28. 29. napjain barom, 30. napján kirakó
vásár.

Szeptember hó 1. és 2. napjain barom, 3. napján
kirakó vásár.

Mire az érdeklődők figyelmét ezennel felhívom.

Székely-Udvarhelyt, 1896. május hó 19-én

Dr. Demeter Lőrincz,
főszolgabíró.

Á L ANDÓ NAGY RAKTÁR

a legjobb minőségűnek ismert

Singer varrógépekből.

70 - 100 frtig árusítják utazó ügynökök a rossz minőségű varrógépeket.

Mi ajánljuk az „ADRIA” magyar varrógépgyár kitűnő családi varrógépeit.
30 forintért, szabó- és cipész-gépeit 42 frtért, a világhíró
durachi szítrizer-gyár családi varrógépét 40 frtért, szabó-
és cipész-gépeit 50 frtért, készpénzfizetés mellett, csekély áreleme-
lessel részletfizetésre is. Feltétlen jótállás!

Nagy választék a legjobb minőségű azei váltócékekéből és tartozékaiból.

Gyertyánffy Jónás fiai
vaskerekedése Székely-Udvarhelyt.

ÓRA!

Van szerencsém a n. é. közönség összes tu-
domására hozni, hogy atyám ületét átveve, azt
teljesen megújítva, egy arany és ezüst óra-
raktárt nyitottam.

Tízmaszkolva sok évi tapasztalataimra ezen
szakmában, bizonny remélem, hogy az óra-
javításokban, valamint az ezen szakmába vágó min-
denemű munkában még a legkényesebb követel-
mények is meg tudok felelni.

Raktárom tartok mindenemű horgany, henger,
remontáló órákat arany, ezüst és nikkelből, kitűnő-
sen szép lánc órákat. Nagy választék inga, keretes,
éberszó és schwarzvaldi fali órákban. Speciálitá-
som az antik órák javítása.

Magamat a n. é. közönség pártfogásába
ajánlva maradtam

Sz.-Udvarhely, 1896. május hó.

Teljes jótállattal:

Szörger Ferencz,
műtör.

FONTOS

minden háztartásban az

ACETINE

10-szeres borezet kivonat.

Ezen borezet kivonat minden fűszerkeze-
kedésben 10 dekanthoz 12 krajczárért kapható s
különösen tiszta vizet való hígítás után, 10
deka borezet kivonat, 1 liter kitűnő jóízű bo-
rezetet ad.

Csekély 12 krajczárért érdemesebb mutatko-
zik, hogy minden háziasszony kísérletet tegyen
e kivonattal.

S-5.

VALÓDI TISZTA

ERDÉLYI HEGYI BOROK

olesó árjegyzék szerint

Fernengel Gyula pinczejéből

Székely-Udvarhelyen (Kossuth-utca).

7-0

Az „AGRARIA” intézet

(a Hollandiai Hitelbank vezérképviselője)

Budapest, Kerepesi-ut 73. szám.

Földbirtokra 3%-os, bérházakra 4%-os, egyéb ingatlanokra
5-6%-os jelzálogi és konvertálási kölcsönöket 5-60 évi törlesztésre,
valamint személy- és váltóhitelket 1000 frttól kezdve minden összeg
erejű eszközök.

A konvertálási kölcsönök a törvényes bélyeg- és illetékmentességet
évezik. A válásbéllyeggel ellátott tudakozásokra minden kívánt felvilá-
gosítás levélileg is készségesen megadatik.

7-20

Posta és sürgőnyezim: „Agraria” Budapest, Kerepesi-ut 73. sz.

Nyomatott a kiadótulajdonos: Betegh Pál könyvnyomdájában, Székely-Udvarhelyt, 1896.